

Functiebeschrijving

Buitengewoon Secundair onderwijs

Leraar

Inleiding

FUNCTIEBESCHRIJVING IN HET GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

Elk personeelslid oefent zijn functie uit binnen het algemene kader van de onderwijsregeling, zoals die is vastgelegd in onder meer het decreet rechtspositie en het arbeidsreglement. Hij houdt daarbij rekening met de principes van de gehechtheids- en de neutraliteitsverklaring, die hij heeft ondertekend bij zijn indiensttreding.

Bij de invulling van zijn opdrachten geeft het personeelslid concreet gestalte aan het schoolwerkplan. Het schoolwerkplan is de vertaling op schoolniveau van het pedagogisch project van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, dat de missie omschrijft van het GO!. Elk resultaatgebied in deze functiebeschrijving moet dan ook worden bekeken in het licht van de principes van het pedagogisch project:

Het pedagogisch project van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap is een project:

- met pluralistische grondslag; iedereen die zich bij het GO! betrokken voelt, moet zich in het pedagogisch project van het GO! thuis kunnen voelen, ongeacht zijn filosofische, godsdienstige en ideologische visie op mens en maatschappij;
- dat beantwoordt aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, inzonderheid de rechten van het kind;
- dat ieder individu de kansen biedt op optimale ontwikkeling; dat niet leidt tot nivellering en standaardisering, maar tot verscheidenheid in de ontwikkeling op grond van eigen aard en bekwaamheid, waarbij iedereen aangepaste pedagogisch-didactische hulp krijgt, ongeacht geslacht, levensbeschouwing, sociale status en financiële mogelijkheden;
- dat de totale ontwikkeling van de persoon nastreeft: kennisverwerving, vaardigheidsontwikkeling, attitudevorming met bijzondere aandacht voor een kritische en creatieve ingesteldheid ten aanzien van mens, natuur en samenleving.

Het pedagogisch project van het GO! streeft een dynamisch mens- en maatschappijbeeld na. Het draagt bij tot de vorming van vrije mensen, die:

- fundamenteel vertrouwen hebben in zichzelf en met openheid anderen in het wereldgebeuren kunnen benaderen met erkenning van hun authenticiteit;
- een "open" geest hebben, zonder vooroordelen, met belangstelling en respect voor ieders mening;
- "mondig" zijn, zodat ze hun ideeën voor de medemens helder en juist kunnen vertolken;
- intellectueel "nieuwsgierig" blijven, met een levenslange bereidheid tot studie en vorming vanuit ervaringsgerichtheid;
- getuigen van emotionele, esthetische en ethische beweging binnen het maatschappelijk aanvaarde waardenpluralisme. Hierbij worden de jongeren gestimu-

leerd tot het opbouwen van een persoonlijke verantwoorde keuze, die gepaard gaat met verantwoordelijkheidsbesef ten opzichte van zichzelf en van de anderen in de samenleving en met bereidheid om zich belangstellend, maar zonder bemoeizucht in elkaars ervarings- en waardenwereld in te leven;

- open oog hebben voor de sociale werkelijkheid en de maatschappelijke ongelijkheden: geëngageerd constructief opkomen voor de eerbiediging van de rechten van de mens en zijn fundamentele vrijheden, voor sociale rechtvaardigheid en voor democratische instellingen;
- de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen niet enkel als uitgangspunt nemen, maar zich ook inspannen om ze te verwezenlijken.

In de ontwikkelingsbegeleiding van jongeren wordt uitgegaan van de mens als individu en als gemeenschapswezen.

De mens als INDIVIDU. Ieder mens is een "uniek" verschijnsel; in elke onderwijs- en opvoedingssituatie moet dus de individuele eigenheid van ieder kind, van iedere adolescent tot haar recht komen. Dit betekent onder meer gelijke ontwikkelingskansen voor gelijkbegaafden. Het houdt tevens in, dat enerzijds milieuachterstanden of -handicaps worden gemilderd of weggewerkt door aangepaste hulpverlening en anderzijds wordt ingespeeld op de specifieke behoeften van meerbegaafde en talentvolle jongeren. De mens als GEMEENSCHAPSWEZEN. Een harmonische wisselwerking tussen individu en gemeenschap is onontbeerlijk; de individuele persoon moet in de samenleving maximale ontplooiingskansen krijgen. Dit is slechts haalbaar, als de vorming van het individu "totaal" is, d.w.z. als ze zowel wetenschappelijke en technologische, sociaal-culturele en ethische componenten omvat; een gezond evenwicht tussen die verschillende componenten is een must. Steunende op die totale vorming zullen de jongeren het doel en de zin van hun handelen leren inzien en zich ten opzichte van zichzelf en van het maatschappelijk gebeuren met kritisch inzicht kunnen opstellen; ze zullen van jongs af aan leren in vrijheid verantwoordelijkheid te dragen. Werken, zich inspannen en gezond ontspannen, behoren in die optiek tot het normale verwachtingspatroon van de ouders en van diverse begeleidingsinstanties binnen het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap..

In de totale vorming van de persoon als gemeenschapswezen horen de volgende essentiële taken thuis:

- het verstrekken van functionele kennis, het ontwikkelen van vaardigheden, het aanleren van onderzoeksmethodes en technieken om de verworven kennis adequaat te kunnen aanwenden.
- het bijbrengen van attitudes (gedragsvormen) om zich later als volwassene gemakkelijk te kunnen "bewegen" in en te participeren aan de ontwikkelingen in de maatschappij waarin onder meer nieuwe technologieën, de vrije tijd, cultuur, sport en de aandacht voor natuur en leefmilieu een steeds ruimere plaats innemen.

Het GO! voedt op tot sociaal engagement, verantwoord gebruik van de ruimte, wereldsolidariteit, verdraagzaamheid en brede belangstelling voor het culturele gebeuren hier en elders.

Algemeen

RESULTAATSGBIEDEN

Een **functiebeschrijving** is een opsomming van alle **gebieden** waarin **resultaten** van het personeelslid worden verwacht, volgens de afspraken binnen de school.

We onderscheiden de volgende zeven resultaatsgebieden:

- 1. Voorbereiden van de les
- 2. Lesgeven
- 3. Opvoeden en begeleiden van de leerlingen
- 4. Evalueren van de leerlingen
- 5. Functioneren binnen het schoolteam
- 6. Persoonlijk functioneren, persoonlijke ontwikkeling en zelfevaluatie
- 7. Plannen en uitvoeren van noodzakelijk administratieve taken

TAKEN OF ACTIVITEITEN

Elk resultaatsgebied wordt geïllustreerd aan de hand van een aantal concrete taken of activiteiten. Hierbij onderscheiden we drie soorten taken:

- **B = basistaak** : geldt voor elke leraar
- **S = specifieke taak** : geldt waar de noodzaak zich voordoet; geldt bijgevolg slechts voor sommige leraars; of een specifieke taak wordt opgenomen in de functiebeschrijving van een personeelslid zal beslist worden na onderling overleg tussen de betrokken partijen.
- **S/U = specifieke of uitbreidingstaak**:
S: indien er uren voor voorzien worden of indien voorzien in het leerplan
U: indien er geen uren voor voorzien worden of indien niet voorzien in het leerplan
- **U = uitbreidingstaak** : kan alleen ten gunste van het personeelslid worden aangerekend.

Bij elk resultaatsgebied worden een aantal vaardigheden/attitudes opgesomd, die het personeelslid kunnen helpen de taken van dit domein goed uit te voeren.

1 VOORBEREIDEN VAN DE LES

1.1 TAKEN

- B. Deelwerkplannen en handelingsplannen per pedagogische eenheden opmaken en bijsturen (conform de afspraken binnen de school, de vakwerkgroep en de PBD).
- B. Agenda opmaken.
- B. Kunnen aantonen dat de lessen werden voorbereid.
- B. Bij de voorbereiding van de les rekening houden met het individueel handelingsplan van de leerling.
- B. Zorgen dat het geschikte didactisch materiaal beschikbaar is
- B. Eventueel een materiële neerslag voor de leerlingen voorzien.
- B. Evaluatiemomenten voorzien.
- B. Gereedschappen of didactisch materiaal zorgzaam beheren en toezien op het verantwoord gebruik ervan.

- S. Zelf cursus(sen) of werkbladen voor de leerlingen maken.
- S. Stageopdrachten, inhoud kwalificatieproef uitwerken en begeleiden van stageopdrachten.
- S. Tijdig grondstoffen en didactisch materiaal aanvragen.

1.2 VAARDIGHEDEN

*De bekwaamheid om de lessen op een pedagogisch-didactische manier voor te bereiden.
De bekwaamheid om planmatig te werken.*

- Heeft inzicht in de handelingsplanning, de streefdoelen en de ontwikkelingsdoelen en weet ze te implementeren, rekening houdend met de eigenheid van de leerlingpopulatie.
- Beheerst de noodzakelijke pedagogisch-didactische vakkennis en bezit de basisvaardigheden.
- Beheerst de basisvaardigheden van ICT
- Volgt de actualiteit en integreert ze in de lessen indien aangewezen en mogelijk.

2 LESGEVEN

2.1 TAKEN

- B. Ordelijk verloop van de les waarborgen.
- B. Richtlijnen geven aan en bespreken met de leerlingen waar mogelijk.
- B. Afspraken maken met de leerlingen in overeenstemming met het schoolreglement waar mogelijk.
- B. Aangename groepsfeer opbouwen.
- B. Welbevinden van de leerlingen nastreven.
- B. Permanent motiveren van leerlingen nastreven.
- B. Betrokkenheid van de leerlingen bij de les nastreven.
- B. Zelf verzorgd taalgebruik en correcte omgangsvormen hanteren en deze stimuleren bij de leerlingen waar mogelijk.
- B. Leerlingen begeleiden om inzicht te verwerven in de leerstof en deze actief te kunnen toepassen waar mogelijk (zie deelwerkplannen en handelingsplannen per PE).
- B. Aangepaste en afwisselende werkvormen gebruiken.
- B. Tussentijds toetsen of de lesdoelstellingen bereikt zijn. Het lesverloop hieraan aanpassen.
- B. Remediëringmogelijkheden aanbieden.
- B. De nodige individualisering en differentiatie nastreven om maximale leerwinst te realiseren.

2.2 VAARDIGHEDEN

De bekwaamheid om het niveau van de leerling correct in te schatten.

De bekwaamheid om leerlingen te begeleiden op hun traject naar maximale zelfontplooiing.

De bekwaamheid om de leerstof over te brengen met het oog op een maximale leerwinst.

De bekwaamheid om zich te kunnen inleven in de ervaringswereld van de leerling.

De bekwaamheid om zich flexibel op te stellen bij wisselende omstandigheden.

- Past het niveau van de leerstof en de methode aan volgens de mogelijkheden van de leerlingen.
- Kan de aandacht en de interesse van de leerlingen opwekken en vasthouden waar mogelijk.
- Laat de leerlingen maximaal participeren.
- Is dynamisch in de klas.
- Formuleert de opdrachten ondubbelzinnig, concreet en duidelijk.
- Durft eisen te stellen en kordaat op te treden indien nodig.
- Gaat overzichtelijk te werk.
- Zoekt en gebruikt de meest geschikte werkvormen.
- Is bereid tot herhaling met variërende methodes.
- Heeft aandacht voor alle leerlingen;
- Stimuleert de leerlingen om zowel individueel als in groep te werken.
- Zet de leerlingen aan tot zelfstandig werken waar mogelijk.
- Leert de leerlingen een kritische en verdraagzame houding aan te nemen waar mogelijk.

3 OPVOEDEN EN BEGELEIDEN VAN DE LEERLINGEN

3.1 TAKEN

- B. Als leraar zelf het goede voorbeeld geven.
- B. Leerlingen waarden en normen bijbrengen volgens het pedagogisch project van het gemeenschapsonderwijs waar mogelijk.
- B. Betrokken zijn bij de loopbaanbegeleiding van de leerlingen (afhankelijk van de OV, in het normale werksmilieu, een beschermd werksmilieu, een dagcentrum)
- B. Op een actieve en constructieve manier deelnemen aan de klassenraden en aan de voorbereidingen ervan.
- B. Bereid zijn om naar leerlingen en ouders te luisteren.
- B. Overleggen met het centrum voor leerlingbegeleiding binnen het kader van de afsprakennota.
- B. Problemen melden aan de verantwoordelijke(n) binnen het schoolteam en mee zoeken naar oplossingen.
- B. Actief meewerken aan het nastreven van de realisatie van vakoverschrijdende streefdoelen en/of ontwikkelingsdoelen.
- B. Bijsturen van houding en gedrag bij overtredingen van het schoolreglement of gemaakte afspraken waar mogelijk.
- B. De leerlingen aanmoedigen om deel te nemen aan buitenschoolse activiteiten voor zover deze aansluiten bij de opleiding of het schoolproject.
- S. Actief en constructief meewerken aan planning en organisatie van stage en kwalificatieproef.
- S. Begeleiden van de leerlingen tijdens de stage.
- S. Bijsturen van problemen met betrekking tot de stage en de kwalificatieproef.
- S/U. Taken van klassendirectie opnemen.
- S/U. Taken van leerlingbegeleiding opnemen.
- S/U. Taken van loopbaanbegeleiding opnemen.

3.2 VAARDIGHEDEN

De bekwaamheid om op een rustige en beheerste manier met de leerlingen om te gaan.

De bekwaamheid om het welbevinden van elke leerling te bevorderen.

- Bereid zijn om te luisteren naar leerlingen.
- Heeft respect voor de leerlingen.
- Moedigt de leerlingen aan.
- Leert de leerlingen leren waar mogelijk.
- Spoort de leerlingen aan om elkaar te helpen waar mogelijk.
- Kan duidelijke afspraken maken met de leerlingen waar mogelijk.
- Kan conflicten correct inschatten en passend optreden.
- Behandelt alle leerlingen eerlijk en rechtvaardig op een gelijkwaardige manier, rekening houdend met de individuele verschillen.
- Zet de leerlingen aan tot sociaal gedrag.
- Werkt niet discriminerend.
- Kan met een open geest deelnemen aan de besprekingen op de klassenraad en daarbij zijn verantwoordelijkheid opnemen.

4 EVALUEREN VAN DE LEERLINGEN

4.1 TAKEN

- B. Systematisch observeren en evalueren van de gemaakte vorderingen.
- B. Aandacht hebben voor het leerproces en de leerhouding van de leerlingen.
- B. De leerlingen voorbereiden op de gebruikte toetsvormen.
- B. Leerlingen en ouders geregeld informeren over de evaluaties.
- B. Een bruikbaar en overzichtelijk evaluatiedocument bijhouden waarin ook aandacht wordt besteed aan kennis, vaardigheden en attitudes van de leerling.
- B. Nagaan in hoeverre de lesdoelen bereikt werden en of de leerlingen zich de leerinhouden hebben eigen gemaakt.
- B. De gepaste remediëring en bijsturing aanbieden.
- B. Agenda's en notities van de leerlingen geregeld nakijken.
- B. Toetsen en taken van de leerlingen zo spoedig mogelijk verbeteren.
- B. Waar mogelijk zelfevaluatie door de leerlingen inbouwen.
- B. Evaluatiecriteria voor de leerlingen transparant maken en op voorhand meedelen.
- S. Logboek kwalificatieproef opvolgen.
- S. Stageverslag (evaluatie van de stage) maken.
- S. Vorderingen van de stage met de leerling en de stagementor van de stageplaats bespreken.
- S. De kwalificatieproef begeleiden en evalueren.
- S. Als klassendirectie de evaluaties coördineren.

4.2 VAARDIGHEDEN

De bekwaamheid om de resultaten en de werkwijze van de leerlingen te analyseren en te evalueren.

- Geeft tijdig feedback aan de leerlingen.
- Weet toetsvragen ondubbelzinnig en duidelijk te formuleren.
- Analyseert de resultaten en stuurt bij.
- Brengt variatie in de vraagstelling.
- Organiseert de evaluaties zodanig dat de rapportcijfers een correcte weerspiegeling zijn van de prestaties van de leerling.
- Spreidt de evaluaties evenwichtig over de leerstof, zowel naar inhoud als naar moeilijkheidsgraad.
- Houdt bij de evaluatie rekening met kennen, kunnen, toepassen en attitude.
- Maakt de beoordelingscriteria voor de leerlingen transparant.

5 FUNCTIONEREN BINNEN HET SCHOOLTEAM

5.1 TAKEN

- B. Actief participeren aan personeelsvergaderingen.
- B. Toezicht effectief en actief uitvoeren volgens de criteria onderhandeld in het basiscomité.
- B. Afwezige collega's vervangen volgens de criteria onderhandeld in het basiscomité.
- B. Actief en constructief deelnemen aan de vakwerkgroepen.
- B. Afspraken maken met collega's i.v.m. planning en organisatie van taken en toetsen.
- B. Plannen en organiseren van en participeren aan ééndaagse extra-muros activiteiten in overleg met de directie.
- B. Actief en constructief deelnemen aan oudercontacten, de infodag en de opendeur volgens de criteria onderhandeld in het basiscomité.
- B. Actief deelnemen aan en bijdragen tot de realisatie van het schoolwerkplan.
- B. Respect tonen voor het werk en de initiatieven van alle personeelsleden.
- B. Meehelpen aan de promotie van de school en bijdragen tot de uitstraling ervan.
- B. Deelnemen aan werkgroepen.
- B. Bijdragen tot de uitstraling van de school.
- B. De evacuatieprocedure kennen en ze nauwgezet toepassen.
- S. Taak van klassendirectie uitoefenen.
- S. Coördinatieopdrachten uitoefenen.
- S. Opnemen van verantwoordelijkheden die het gewone les- en klasgebeuren overschrijden.
- U. Plannen en organiseren van en participeren aan meerdaagse extra-muros activiteiten, met overnachting(en) in overleg met de directie.
- U. Participeren aan buitenschoolse (buiten de lesuren en niet strikt leerplangebonden) activiteiten georganiseerd door de school volgens de criteria onderhandeld in het basiscomité.
- U. Deelnemen aan werkgroepen.
- U. Actief lid zijn van de schoolraad.
- U. Actief bestuurslid zijn van de ouder- en/of vriendenkring.
- U. Actief lid zijn van de pedagogische raad.
- U. Actief lid zijn van een leerplancommissie.
- U. Collegiaal meehelpen op inschrijvingdagen.
- U. Bespreking van de lessen en begeleiding van stagiairs lerarenopleiding.
- U. Taak van veiligheidscontactpersoon uitoefenen.

5.2 VAARDIGHEDEN

De bekwaamheid om constructief met anderen samen te werken (communicatieve vaardigheden ontwikkelen)..

- Toont ook actieve belangstelling voor andere vakken
- Kan het belang van eigen vak relativeren
- Kan goede afspraken maken en komt die ook na
- Heeft een positieve inbreng tijdens vergaderingen en werkgroepen

- Speelt een actieve rol bij schoolse activiteiten
- Neemt actief deel aan buitenschoolse activiteiten
- Neemt verantwoordelijkheid op
- Draagt bij tot het succes van de school in haar geheel
- Weet de evacuatieprocedures nauwgezet toe te passen.

6 PERSOONLIJK FUNCTIONEREN, PERSOONLIJKE ONTWIKKELING EN ZELFEVALUATIE

6.1 TAKEN

- B. Deelnemen aan nascholing in functie van het nascholingsplan, de individuele noden en de behoeften van de school.
- B. Kennis opgedaan in de nascholing doorgeven aan collega's.
- B. Noden inzake nascholing signaleren.
- B. Reflecteren over en bijsturen van het eigen functioneren.
- B. Reflecteren over de resultaten van de leerlingen.
- B. Op de hoogte blijven van de evoluties in je vak/het onderwijsgebeuren.

6.2 VAARDIGHEDEN

De bereidheid om zichzelf en de eigen aanpak in vraag te stellen.

De bekwaamheid en de wil om zich enthousiast en op een positieve wijze in te zetten.

- Verzorgt taal, houding en voorkomen
- Komt steeds op tijd en verlaat nooit te vroeg het werk.
- Weet optimaal de lestijden te benutten.
- Kan zich inleven in de wereld van anderen.
- Is diplomatisch en tactvol.
- Behoudt zijn/haar zelfbeheersing.
- Blijft steeds correct en beleefd.
- Is hulpvaardig.
- Is discreet.
- Gelooft in het pedagogisch project van het gemeenschapsonderwijs en draagt dit uit.
- Staat open voor gefundeerde kritiek

7 PLANNEN EN UITVOEREN VAN NOODZAKELIJK ADMINISTRATIEVE TAKEN

7.1 TAKEN

7.2 VAARDIGHEDEN

INHOUDSOPGAVE

Inleiding		2
Algemeen		4
1. Voorbereiden van de les		5
1.1 Taken		
1.2 Vaardigheden		
2. Lesgeven		6
2.1 Taken		6
2.2 Vaardigheden	6	
3. Opvoeden en begeleiden van leerlingen		7
3.1 Taken		7
3.2 Vaardigheden	7	
4. Evalueren van de leerlingen	8	
4.1 Taken		8
4.2 Vaardigheden	8	
5. Functioneren binnen het schoolteam		9
5.1 Taken		9
5.2 Vaardigheden	9	
6. Persoonlijk functioneren, persoonlijke ontwikkeling en zelfevaluatie		11
6.1 Taken		11
6.2 Vaardigheden	11	
7. Plannen en uitvoeren van noodzakelijk administratieve taken	12	
7.1 Taken		12
7.2 Vaardigheden	12	